

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 20/15
Люксембург, 26 февруари 2015 г.

Решение по дело C-472/13
Andre Lawrence Shepherd/Bundesrepublik Deutschland

Съдът уточнява условията, при които на дезертьор от трета държава може да бъде предоставено убежище в Европейския съюз

През август 2008 г. американският войник Andre Shepherd подава молба за убежище в Германия. Той напуска своята военна част, разположена в Германия, през април 2007 г., след като получава втората си заповед за изпращане в Ирак. Г-н Shepherd смята, че не трябва повече да участва във война, която счита за незаконна, нито във военните престъпления, които според него са извършени в Ирак. По време на първата си мисия в Ирак, близо до Тикрит, от септември 2004 г. до февруари 2005 г., той не участва пряко във военни операции, нито в бойни действия, а се занимава с поддръжка на хеликоптери в качеството си на механик. След завръщането си от тази мисия той продължава службата си в американската армия, към която се е присъединил през декември 2003 г., първоначално за срок от 15 месеца. В подкрепа на молбата си за убежище г-н Shepherd изтъква, че поради дезертирането си той е застрашен от наказателно преследване. Освен това, тъй като от американска гледна точка дезертьорството е углавно престъпление, то засяга живота му, като го излага на отхвърляне от обществото в страната му.

Поради отхвърлянето на неговата молба за убежище от Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Федерална служба за миграцията и бежанците), г-н Shepherd се обръща към Bayerisches Verwaltungsgericht München (Административен съд, Мюнхен) с искане да бъде отменено това решение и да му бъде признат статут на бежанец. Тази юрисдикция отправя запитване до Съда за тълкуването на **европейската директива за положението на бежанците**¹.

Според тази директива гражданин на трета страна, който има основателни опасения от преследване по причина на своята раса, вероизповедание, националност, политическите си възгледи или принадлежността си към определена социална група, може при определени условия да бъде признат за бежанец. Директивата определя наред с останалото елементите, които позволяват дадени актове да се считат за актове на преследване.

Така според Директивата даден акт на преследване може да вземе формата на „преследвания или наказания за отказ да се изпълнява военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпления“².

В решението си от днес **Съдът постановява,**

- **че закрилата, предвидена за такива случаи, обхваща целия военен личен състав, включително логистичния или помощния персонал;**

¹ Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52).

² Член 9, параграф 2, буква д) от Директивата.

- че тя се отнася до положение, в което самата изпълнявана военна служба би предполагала, в определен конфликт, да се извършват военни престъпления, **включително положения, в които търсецният убежище участва само косвено в извършването на такива престъпления**, при положение че при упражняването на своите функции той предоставя с разумна правдоподобност **необходима подкрепа** за подготовката или за изпълнението на същите;
- че тя **не се отнася изключително до положения, в които е установено, че вече са извършвани военни престъпления** или могат да са от компетентността на Международния наказателен съд, но и до тези, в които търсецният убежище е в състояние да установи, че е **много вероятно** да бъдат извършени такива престъпления;
- че **преценката на фактите**, която само националните органи извършват под контрола на съда, за да квалифицират положението на разглежданата служба, **трябва да се основава на съвкупност от улики, която е от естество да установи**, с оглед на всички разглеждани обстоятелства (по-конкретно на относимите факти, свързани със страната на произход в момента на вземането на решение по молбата, както и личния статут и личното положение на молителя), **че положението на службата прави правдоподобно извършването на твърдените военни престъпления**;
- че фактът, от една страна, че дадена военна намеса е била започната по силата на мандат от Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации или въз основа на консенсус на международната общност, и от друга страна, че провеждащата операцията държава или държави преследват военните престъпления, трябва да бъдат взети предвид³ при преценката, която националните органи извършват;
- че отказът да изпълнява военната служба трябва да е единственото средство, позволяващо на търсецния убежище да избегне участието в твърдените военни престъпления⁴, и че вследствие на това, **ако търсецният убежище се е въздържал да премине процедура по общия ред за отказ от военна служба, такова обстоятелство изключва всякаква закрила по разглежданата тук разпоредба**, освен ако молителят докаже, че не е имал достъп до никаква процедура от такова естество в неговото конкретно положение.

В хипотезата, при която не е установено, че службата, която г-н Shepherd е отказал да изпълнява, предполага извършване на военни престъпления, Verwaltungsgericht е поискал от Съда също така да уточни условията, при които възниква предвиденото в директивата право на закрила за две други хипотези. Всъщност според Директивата **актове на преследване могат да съществуват и когато публичните органи извършват актове с дискриминационен или несъразмерен характер**⁵.

По отношение на тези две други хипотези Съдът постановява, че при обстоятелства като тези в настоящия случай **не изглежда** евентуалните мерки по отношение на лице от състава на въоръжените сили, поради неговия отказ да изпълнява службата си, като

³ Съдът отбелязва, че въоръжена намеса, провеждана на основание на резолюция на Съвета за сигурност **гарантира по принцип, че по повод на нея няма да бъдат извършвани военни престъпления** и че същото важи по принцип и за операция, по която има международен консенсус. Освен това съществуването в правовия ред на тези държави на законодателство, което наказва военните престъпления, и на съдилища, които гарантират тяхното действително наказване, е **от естество да направи не особено правдоподобна тезата, че на лице от състава на въоръжените сили на една от тези държави може да се наложи да извършва такива престъпления**.

⁴ В това отношение преценката, която следва да извършат националните органи, трябва да взема под внимание факта, че в конкретния случай г-н Shepherd не само се е **ангажирал доброволно** във въоръжените сили, когато те вече са били намесени в конфликта в Ирак, а и е **подновил ангажимента си** след първата си мисия в Ирак.

⁵ Член 9, параграф 2, букви б) и в) от Директивата.

например **налагане на наказание лишаване от свобода⁶ или уволнение от армията, да могат да се считат**, от гледна точка на законното упражняване от съответната държава на правото ѝ да поддържа въоръжена сила, **за толкова несъразмерни или дискриминационни, че да бъдат включени сред актовете на преследване**, визирани в Директивата. Това обаче следва да бъде проверено от националните органи.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁶ Изглежда за дезертирането си г-н Shepherd подлежи на наказание лишаване от свобода от 100 дни до петнадесет месеца, като може дори да достигне до пет години.